

ΤΙΝΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ;

Άρθρογράφος: Ζωή Οικονόμου
Μέλος Γραμματείας του ΣΕΔ

Η ερώτηση «Τίνος είναι μια επιχείρηση;» δεν είναι τόσο απλή όσο φαίνεται. Η ιδιοκτησία μιας εταιρείας είναι συχνά θέμα πολλαπλών επιπέδων και προσεγγίσεων, που περιλαμβάνουν μετόχους, διοικητικό συμβούλιο, εργαζομένους και την ίδια την κοινωνία. Αυτό το άρθρο αναλύει τις βασικές οπτικές σχετικά με την ιδιοκτησία και τον σκοπό μιας επιχείρησης, βασισμένο στις ιδέες που εντοπίστηκαν στο άρθρο "WHOSE COMPANY IS IT?".

Η Έννοια της Ιδιοκτησίας σε μια Επιχείρηση

Η ιδιοκτησία μιας επιχείρησης παραδοσιακά συνδέεται με τους μετόχους. Ωστόσο, αυτό το μοντέλο παρουσιάζει προκλήσεις, καθώς οι επιχειρήσεις είναι πλέον πιο περίπλοκες. Ο ρόλος των μετόχων δεν είναι μόνο να επενδύουν κεφάλαιο, αλλά και να επηρεάζουν την κατεύθυνση της εταιρείας. Εδώ τίθεται το ερώτημα: Ανήκει μια εταιρεία σε αυτούς που κατέχουν τις μετοχές της ή σε εκείνους που συμμετέχουν ενεργά στην καθημερινή της λειτουργία;

Η προοπτική των μετόχων

Η παραδοσιακή αντίληψη δίνει το κύριο βάρος στους μετόχους, καθώς αυτοί επενδύουν το κεφάλαιό τους και αναμένουν απόδοση. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, το διοικητικό συμβούλιο και η διοίκηση έχουν ευθύνη να μεγιστοποιούν τα κέρδη των μετόχων. Όμως, αυτή η νοοτροπία συχνά παραβλέπει τη σημασία των άλλων ενδιαφερόμενων μερών, όπως οι εργαζόμενοι, οι πελάτες και η κοινωνία.

Το ερώτημα γίνεται ακόμα πιο περίπλοκο όταν λαμβάνουμε υπόψη τον βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα ορισμένων επενδυτών. Πολλοί μέτοχοι ενδιαφέρονται κυρίως για τη γρήγορη απόδοση των χρημάτων τους, κάτι που μπορεί να έρχεται σε σύγκρουση με τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της εταιρείας.

Ο ρόλος των εργαζομένων

Οι εργαζόμενοι αποτελούν τη «ραχοκοκαλιά» κάθε επιχείρησης. Συχνά, αυτοί είναι που επενδύουν τον χρόνο, την ενέργεια και τη δημιουργικότητά τους για να πετύχει η εταιρεία. Επομένως, υπάρχει ηθικό και πρακτικό ερώτημα: Θα πρέπει οι εργαζόμενοι να έχουν μεγαλύτερο λόγο στις αποφάσεις της εταιρείας;

Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες, επιχειρήσεις που ενσωματώνουν τους εργαζομένους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, είτε μέσω συμμετοχής στο διοικητικό συμβούλιο είτε μέσω προγραμμάτων διαμοιρασμού κερδών, παρουσιάζουν υψηλότερη παραγωγικότητα και μεγαλύτερη δέσμευση από το προσωπικό τους.

Η κοινωνική ευθύνη της επιχείρησης

Στη σύγχρονη εποχή, η κοινωνία απαιτεί από τις επιχειρήσεις να λειτουργούν με ηθική και περιβαλλοντική ευαισθησία. Από αυτή την άποψη, μια επιχείρηση δεν ανήκει αποκλειστικά σε μετόχους ή εργαζόμενους, αλλά και στην κοινότητα που επηρεάζεται από τις δραστηριότητές της.

Για παράδειγμα, επιχειρήσεις που αναπτύσσουν πρακτικές βιωσιμότητας κερδίζουν την εμπιστοσύνη των πελατών τους και συχνά βλέπουν αύξηση της αξίας τους. Αυτό δείχνει πως η κοινωνική ευθύνη δεν είναι απλώς μια ηθική υποχρέωση, αλλά και μια στρατηγική επένδυση για το μέλλον.

Ο σκοπός μιας επιχείρησης: κέρδος ή κάτι περισσότερο ;

Το παραδοσιακό οικονομικό μοντέλο υποστηρίζει πως ο κύριος σκοπός μιας επιχείρησης είναι να μεγιστοποιεί το κέρδος. Ωστόσο, η σύγχρονη προσέγγιση τονίζει τη σημασία του «πολλαπλού σκοπού».

Οι εταιρείες καλούνται πλέον να ισορροπήσουν μεταξύ της παραγωγής κέρδους και της δημιουργίας αξίας για την κοινωνία. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να επενδύουν σε καινοτομία, να διατηρούν υψηλά πρότυπα ποιότητας και να λαμβάνουν υπόψη τους την ηθική διάσταση των αποφάσεών τους

Η διοίκηση και το διοικητικό συμβούλιο

Το διοικητικό συμβούλιο είναι ένας κρίσιμος φορέας που γεφυρώνει τους μετόχους, τη διοίκηση και τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη. Ο ρόλος του είναι να διασφαλίζει ότι η επιχείρηση λειτουργεί με τρόπο που εξυπηρετεί το κοινό συμφέρον.

Παρόλα αυτά, η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τη στρατηγική της εταιρείας. Συχνά, τα μέλη του συμβουλίου εκπροσωπούν αποκλειστικά τα συμφέροντα των μετόχων, αφήνοντας τους εργαζόμενους και την κοινωνία εκτός διαδικασιών λήψης αποφάσεων.

Νέες τάσεις στη δομή ιδιοκτησίας

Στη σύγχρονη οικονομία, αναπτύσσονται νέα μοντέλα ιδιοκτησίας. Εταιρείες όπως οι συνεταιρισμοί ή οι επιχειρήσεις κοινωνικού χαρακτήρα προσφέρουν εναλλακτικές στις παραδοσιακές δομές. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εργαζόμενοι, οι πελάτες ή ακόμη και οι τοπικές κοινότητες μπορούν να κατέχουν μερίδιο της εταιρείας.

Παράλληλα, η τεχνολογία διευκολύνει τη δημιουργία νέων μοντέλων, όπως οι πλατφόρμες crowdfunding, που επιτρέπουν την αποκέντρωση της ιδιοκτησίας.

Ποιος πραγματικά ωφελείται ;

Η ερώτηση «Τίνος είναι η εταιρεία;» συνδέεται στενά με την απάντηση στο ποιος ωφελείται περισσότερο από τη λειτουργία της. Στις σύγχρονες επιχειρήσεις, ο πλούτος συχνά συγκεντρώνεται στα χέρια λίγων, γεγονός που ενισχύει τις κοινωνικές ανισότητες.

Ένα πιο δίκαιο μοντέλο διαμοιρασμού των ωφελειών θα μπορούσε να περιλαμβάνει:

- Δίκαιη αμοιβή εργαζομένων
- Επενδύσεις σε τοπικές κοινότητες
- Διαφάνεια στις δραστηριότητες της εταιρείας

Συμπέρασμα

Η ιδιοκτησία και ο σκοπός μιας εταιρείας δεν είναι απόλυτα. Στη σύγχρονη εποχή, μια επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί πως «ανήκει» σε πολλούς: στους μετόχους, στους εργαζόμενους, στην κοινωνία και στον πλανήτη.

Η μετάβαση από ένα μοντέλο που επικεντρώνεται αποκλειστικά στο κέρδος σε ένα μοντέλο που λαμβάνει υπόψη την κοινωνική ευθύνη και τη βιωσιμότητα είναι ζωτικής σημασίας για το μέλλον. Έτσι, η ερώτηση «Τίνος είναι η επιχείρηση;» μετατρέπεται στο «Για ποιον είναι η επιχείρηση;».

Με αυτή την αλλαγή, οι επιχειρήσεις μπορούν να γίνουν πραγματικά κινητήριες δυνάμεις της προόδου, εξυπηρετώντας όχι μόνο τα άμεσα συμφέροντα των μετόχων, αλλά και τις ανάγκες της κοινωνίας και του πλανήτη.

Πηγές:

Yoshimori, M. (1995). Whose company is it? The concept of the corporation in Japan and the West. Long range planning, 28(4), 2-44.